

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації

Хмельницького Андрія Володимировича

«Цифрова модернізація публічного управління в Україні: роль штучного
інтелекту у формуванні суспільної цінності та забезпеченні керованості»

яка подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії

з галузі знань 28 – Публічне управління та адміністрування

за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування»

1. Оцінка роботи здобувача у процесі підготовки дисертації і виконання індивідуального плану навчальної та наукової роботи

Здобувач Хмельницький Андрій Володимирович виконав у повному
обсязі індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми підготовки
доктора філософії. Освітню програму в обсязі 60 кредитів ECTS виконав у
повному об'ємі. Здобувач успішно склала іспити з наступних
дисциплін: Концептуальні засади розвитку публічного управління та
адміністрування, Публічна політика, Управління суспільним розвитком,
Концептуальні засади сучасного наукового пізнання, Етика та світоглядні
засади наукової діяльності, Методологічне забезпечення досліджень
публічного управління та адміністрування, Методологічне забезпечення
освітньої діяльності, Управління проектами, Комунікативні аспекти діяльності
дослідника, Основи наукового мовлення, Інформаційні технології у науковій
діяльності, Іноземна мова в професійній діяльності дослідника публічного
управління та адміністрування, Інформаційно-аналітична складова публічного
управління, Глобальне врядування і між рівневі відносини у публічному

управління, Демократія участі та комунікації в публічному управлінні та пройшов педагогічну практику.

У процесі навчання здобувач набув усіх компетентностей, теоретичних знань, вмінь і навичок, визначених Тимчасовим стандартом вищої освіти третього науково-освітнього рівня за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

Всі заплановані види робіт були виконані своєчасно. Здобувач плідно співпрацював з науковим керівником протягом усього терміну навчання в аспірантурі.

2.Обґрунтування вибору теми дослідження

В умовах сучасних демократичних трансформацій, утвердження принципів належного врядування із залученням штучного інтелекту як системного соціального феномену відбуваються фундаментальні зміни в підходах до публічного управління та ціннісних засад функціонування владних інституцій. Якщо раніше ефективність публічної служби визначалася переважно рівнем професійної компетентності та організаційної дисципліни, то нині провідними факторами результативної діяльності органів публічної влади разом з доброчесністю, прозорістю, підзвітністю, високими етичним стандартами та внутрішньою культурою нетерпимості до корупції, є поглиблений досвід співпраці з цифровими системами та штучним інтелектом, оперативною спроможністю до делегування частини службових завдань таким електронним системам. Відповідні зміни вимагають докорінного переосмислення підходів до формування моделі управлінської поведінки та організаційної культури в органах публічного управління.

Актуальність проблематики посилюється необхідністю впровадження в Україні європейських стандартів публічного управління, які передбачають

високий рівень етичної культури публічних службовців, їх відповідальність перед суспільством, здатність співіснувати з інженерними системами обробки інформації та прогнозування наслідків, а також ухвалювати рішення на основі цієї співпраці з максимальною користю для суспільства. Необхідно забезпечити перехід від формального впровадження цифрових механізмів до справжньої трансформації управлінської культури роботи з великими обсягами інформації, за якої навички співробітництва зі штучним інтелектом стануть невід'ємною складовою професійної діяльності публічних службовців усіх рівнів.

Питання формування лідерства у використанні цифрових систем зі штучним інтелектом як фактора модернізації публічного управління набувають особливої актуальності в контексті реалізації розбудови цифрової держави в Україні, яка передбачає комплексні заходи з посилення цифрового навчання представників публічної влади та деталізованої цифровізації публічної влади, розвитку доброчесності публічних службовців у співпраці з цифровими системами.

3. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Тема дисертаційної роботи пов'язана з науково-дослідною роботою «Публічне управління в умовах глобалізації» (0116U007246), що виконувалась кафедрою публічної політики навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. У межах цієї роботи автором визначено основні напрями формування цифрового лідерства як чинника модернізації механізмів взаємодії з великими обсягами інформації та реагуванням на виклики сучасності в органах публічної влади України.

4. Особистий внесок дисертанта в отриманні наукових результатів

Наукова новизна одержаних результатів полягає у вирішенні конкретного науково-прикладного завдання – теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій з формування етичного лідерства як чинника запобігання корупції в органах публічної влади України в сучасних умовах.

Новизна наукових результатів конкретизується в таких положеннях:

- у перше, розроблено методологічний підхід до формування механізму модернізації системи публічного управління на основі впровадження штучного інтелекту у систему надання цифрових публічних послуг;
- у перше запропоновано нові ролі для людського ресурсу інституцій публічного управління у модернізованій системі надання цифрових публічних послуг;
- дістало подальшого розвитку обґрунтованість доцільності впровадження штучного інтелекту у процес надання цифрових публічних послуг як крок до подальшого покращення ефективності системи надання публічних послуг;
- удосконалено механізм взаємодії між громадянами, що згуртовуються у неформальні цифрові спільноти, та інституціями публічного управління;
- дістали подальший розвиток оцінка цифрової модернізації системи публічного управління крізь призму національної стратегії діджиталізації.

5. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Наукові положення, висновки та рекомендації, представлені у дисертаційному дослідженні, ґрунтуються на концептуально-

методологічних засадах науки публічного управління, базуються на системному узагальненні теоретичних підходів та ідей провідних вітчизняних і зарубіжних науковців, а також на використанні комплексу загальнонаукових і спеціалізованих методів дослідження. У межах роботи здійснено ґрунтовний аналіз чинної нормативно-правової бази, представлено результати апробації дослідження на науково-практичних конференціях та наведено приклади практичного впровадження запропонованих рішень у діяльність органів публічної влади. Загалом отримані наукові результати відзначаються високим рівнем достовірності, аргументованості та наукової верифікованості.

6. Практичне значення одержаних результатів

Розроблена комплексна модель модернізації цифрової інфраструктури органів публічної влади та запропоновані механізми її практичної реалізації мають практичну цінність для підвищення ефективності реалізації політики з розбудови цифрової держави в Україні, формування культури доброчесності у співпраці з цифровими системами на публічній службі, зміцнення довіри громадян до органів влади та забезпечення відповідності українського публічного управління найкращим світовим стандартам цифрового лідерства.

Основні положення та рекомендації дисертаційного дослідження можуть бути використані: органами державної виконавчої влади – при формуванні та реалізації державної цифровізаційної політики, розробці етичних кодексів та внутрішніх політик доброчесності у взаємодії зі штучним інтелектом, удосконаленні організаційно-правових механізмів запобігання корупції, визначенні пріоритетів та інструментів розвитку цифрового лідерства в органах влади; Міністерством цифрової трансформації – при розробці та впровадженні програм з формування цифрової доброчесності публічних службовців, методичних рекомендацій з питань етичної поведінки під час співробітництва зі штучним інтелектом, запобігання та врегулювання

конфлікту інтересів під час використання штучного інтелекту у службових процесах; Національним агентством України з питань державної служби – при вдосконаленні процедур відбору та оцінювання кандидатів на керівні посади в органах публічної влади, розробці програм підвищення кваліфікації з питань цифрової етики публічної служби, формуванні системи стимулювання доброчесної поведінки службовців під час використання штучного інтелекту; органами місцевого самоврядування – при розробці та впровадженні локальних цифровізаційних кодексів, формуванні механізмів запобігання нерационального використання цифрового потенціалу, розвитку цифрових компетентностей посадових осіб; громадськими організаціями, аналітичними центрами – при здійсненні моніторингу доброчесності публічних службовців у використанні цифрових систем та штучного інтелекту, формуванні методик оцінки цифрового лідерства, розробці рекомендацій з удосконалення цифрової інфраструктури органів влади

7. Повнота викладення матеріалів дисертації в роботах, опублікованих автором

Основні положення дисертаційного дослідження висвітлено у 5 публікаціях, з них 5 – у наукових фахових виданнях.

Статті у фахових наукових виданнях:

1. «Концепція використання інженерних систем штучного інтелекту для надання інформаційних та публічних послуг резидентам територіальних громад» у журналі «Публічне управління і адміністрування в Україні» , № 29. С 65-69. [Електронне видання].

Ключові слова: штучний інтелект, публічні послуги, децентралізація, жителі громад, громади, місцеве самоврядування, публічна політика громад, послуги громадянам.

URL: <https://pag-journal.iei.od.ua/archives/2022/29-2022/12.pdf>

2. «Потенціал застосування продуктів штучного інтелекту у підвищенні ефективності роботи банківського сектору в Україні» (у співавторстві) у журналі «Публічне управління і адміністрування в Україні» , № 35. С. 13-18. С.13-18. [Електронне видання].

Ключові слова: штучний інтелект, інтелектуально-аналітичні системи, ефективність банківської системи, ринок банківських послуг, комп'ютеризація, побудова продуктової лояльності, імплементація цифрових продуктів.

URL: <https://pag-journal.iei.od.ua/archives/2023/35-2023/2.pdf>

3. “Правова роль цифрових систем в інституалізації публічного управління” (у співавторстві), журнал “Актуальні проблеми державного управління” № 1 (62). С. 83-98. [Електронне видання].

Ключові слова: штучний інтелект, цифрові системи, цифровізація, інституалізація, правові засади, публічне управління, громадянське суспільство, платформи.

DOI: <https://doi.org/10.26565/1684-8489-2023-1-05>

4. “Адаптація цифрових продуктів з елементами штучного інтелекту до роботи із запитом щодо доступу до публічної інформації” (у співавторстві), журнал “Публічне управління й адміністрування”, № 39. С. 118-124. [Електронне видання].

Ключові слова: запит на публічну інформацію, штучний інтелект, цифрові системи, публічне управління, інструменти прямої демократії, персоніфікована послуга, цифровий потенціал, цифрові продукти.

URL: <https://pag-journal.iei.od.ua/archives/2024/39-2024/24.pdf>

5. “Колаборація інститутів публічного управління з поколінням цифрових носіїв в умовах розвитку цифрової держави”, журнал “Публічне управління й адміністрування”, № 41. С. 120-127. [Електронне видання].

Ключові слова: цифрова трансформація, цифрове покоління, громадянське суспільство, публічне управління та адміністрування, штучний інтелект.

URL: <https://pag-journal.iei.od.ua/archives/2024/41-2024/18.pdf>

8. Апробація матеріалів дисертації

Основні результати дисертаційного дослідження обговорювались на засіданнях кафедри публічної політики, на міжнародних і національних науково-практичних конференціях і конгресах, зокрема: «Artificial intelligence for public services as a data protection tool in a face of global threats to national security» у збірнику наукових матеріалів XXII Міжнародного наукового конгресу «Публічне управління XXI століття: в умовах гібридних загроз» тощо.

9. Оцінка структури, мови та стилю дисертації

Матеріал дисертації викладено в логічній послідовності та доступно для сприйняття. Дисертація написана науковим стилем мовлення, структура дисертації відповідає алгоритму здійсненого автором дослідження. Зміст, структура, оформлення дисертації та кількість публікацій відповідають вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

10. Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту

За своїм фаховим спрямуванням, науковою новизною і практичною значимістю дисертаційна робота Хмельницького А.В. «Цифрова модернізація

публічного управління в Україні: роль штучного інтелекту у формуванні суспільної цінності та забезпеченні керованості» повністю відповідає галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» та відповідає паспорту спеціальності 281 – «Публічне управління та адміністрування». Здобувачкою повністю виконано освітню та наукову складову третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

11. Дотримання академічної доброчесності

На підставі вивчення тексту дисертації здобувачки, наукових праць здобувачки та Протоколу контролю оригінальності (перевірку наявності текстових запозичень виконано в антиплагіатній інтернет-системі Strikeplagiarism.com) встановлено, що дисертаційна робота виконана самостійно, текст дисертації не містить плагіату, а дисертація відповідає вимогам академічної доброчесності.

12. Результати обговорення та проведення презентації. Рекомендація дисертації до захисту

Здобувачка представила основні результати своєї дисертаційної роботи на розширеному засіданні кафедри публічної політики ННІ «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна щодо попередньої експертизи дисертації (витяг з протоколу № 10 розширеного засідання кафедри публічної політики від 28.03.2025 року) у формі презентації та наукової дискусії після її завершення.

У рамках цього розширеного засідання було ухвалено одноголосно рекомендувати роботу здобувача Хмельницького А.В. «Цифрова модернізація публічного управління в Україні: роль штучного інтелекту у формуванні суспільної цінності та забезпеченні керованості» до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – Публічне

управління та адміністрування за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування.

Головуючий на розширеному засіданні
кафедри публічної політики,
доктор наук з державного управління,
професор, професор кафедри публічної політики
ННІ «Інститут державного управління»
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

Вячеслав ДЗЮНДЗЮК